

Ekonomiskt stabiliseringsprogram

Stadsutvecklingsnämnden 28.4.2026

Stadsutvecklingsnämnden

Stabiliseringsåtgärder

Stadsutvecklingens ledning

Inom sektorns lednings serviceområde har det under de senaste åren reserverats anslag för externa sakkunnigtjänster. Anslaget har använts särskilt för juridiskt stöd vid krävande upphandlingar samt för juridiska tjänster och annan rättslig konsultation i situationer där stadens egna resurser inte har varit tillräckliga. Som en följd av minskningen av köpta tjänster kommer extern sakkunnighjälp framöver inte att anskaffas i motsvarande omfattning, och koncerntjänsternas stöd får en mer framträdande roll i dessa frågor.

Markpolitik

Man avstår från den obesatta befattningen som kartläggare. Kartläggarens uppgifter, som särskilt betonar fältarbete, sköts i fortsättningen genom att utnyttja sommaranställda för längre perioder eller praktikanter under sommarsäsongen. De nuvarande anslagen som reserverats för visstidsanställningar räcker för genomförandet, och åtgärden medför ingen ökning av lönekostnaderna. Arrangemanget motsvarar arbetsmängdens säsongsvariation och möjliggör en flexibel resursallokering särskilt under sommaren.

Genom införandet av förhöjd fastighetsskatt på obebyggda byggplatser strävar man efter att främja att tomter längs redan byggd infrastruktur bebyggs och att effektivisera markanvändningen. I och med byggandet ökar stadens skatteintäkter på lång sikt. Den omedelbara ekonomiska effekten för staden uppskattas vara cirka 70 000 euro när fastighetsskattesatsen är 3 % och cirka 110 000 euro när skattesatsen är 4 %.

Förhöjd fastighetsskatt på obebyggd byggplats används i majoriteten av Finlands kommuner. Till exempel används skatten i alla MAL-kommuner i Nyland, inklusive Esbo (4,43 %) och Sibbo (6 %). Dessutom tillämpas den förhöjda skatten bland

annat i Lojo (4,5 %), Tammerfors (5 %), Tavastehus (4 %) och Lovisa (3 %). Genomsnittet för fastighetsskattesatsen i de tjugo största städerna är cirka 4,3 % och genomsnittet i Nylands kommuner cirka 4,6 %.

Minskningen av köpta tjänster och andra verksamhetsutgifter genomförs genom att effektivisera användningen av tjänster och redskap samt genom att periodisera utredningsbehov över en längre tidsperiod. När det gäller programvaru- och mätutrustningslicenser övergår man i större utsträckning till flytande licenser och avstår från sådana licenser som kan ersättas med gemensam användning utan synliga verksamhetsmässiga effekter. Flygfotograferingar görs i fortsättningen endast i nödvändiga objekt, huvudsakligen som en del av större årliga helheter.

Minskningen av sakkunnigtjänster samt hyror av maskiner och utrustning kan leda till att en del utredningar och åtgärder flyttas till att genomföras vid en senare tidpunkt, till exempel i processer som gäller fastighetsvärderingar. Som helhet dämpar åtgärden verksamhetsutgifterna och förbättrar kostnadskontrollen, och medför endast begränsade och hanterbara effekter på verksamhetens tidtabeller.

Stadsplaneringen

Inom stadsplaneringen minskar man anskaffningen av konsultarbete och utför arbetet i större utsträckning i egen regi. Externa sakkunnigtjänster anskaffas i fortsättningen endast för avgränsade och nödvändiga utredningshelheter, huvudsakligen som delupphandlingar. Åtgärden syftar till att dämpa kostnaderna och stärka utnyttjandet av stadens egen sakkunskap och resurser i planprocesserna.

Minskningen av konsulttjänster kan leda till att en del planprojekt framskrider långsammare än tidigare, särskilt i mindre prioriterade objekt. Under 2026 kan effekterna i huvudsak hanteras genom

tidtabellssättning av planprojekten, men på längre sikt, särskilt i takt med att bydelgeneralplaneringen framskrider, kräver tillräckligheten i de egna resurserna och genomförandet av obligatoriska utredningar noggrann prioritering.

Stadsinfran

Stadsinfrans stabiliseringsåtgärder bildar en helhet vars mål är att balansera ekonomin och lätta på kostnadsstrukturen med strukturella och långverkande medel. Åtgärderna riktas mot underhållets materiel, verksamhetsmodeller, personal samt avgifter och intäkter. Helheten förutsätter samtidigt en omprövning av servicenivå, responstider och operativ flexibilitet.

Som en del av stabiliseringsåtgärderna genomförs minskningar i underhållets materiel, med vilka man uppnår cirka 255 000 euro i årliga besparingar. När nivån på materielinvesteringarna är otillräcklig åldras materielen, vilket ökar service- och reparationskostnaderna. Genom att minska materielen minskar man dessutom bränsle- och underhållskostnaderna för den egna materielen.

Inom grönområdesunderhållet avstår man från en traktor, vilket särskilt minskar vinterunderhållet av parkgångar och utvidgar de områden som sköts av andra maskiner. Detta kan orsaka tillfälliga förseningar i åtgärderna. Inom gatuunderhållet avstår man från en hjullastare samt från materielheten KA (=lastbil) 8, och arbetet omorganiserar genom ändringar i områdesindelningen. Ansvarsområdena för enskilda maskiner växer och responstiderna kan förlängas; samtidigt riktas arbetsinsatsen för föraren av KA 8 till annan materiel. Dessutom avstår man under år 2026 från materielheten KA 4 samt från den gamla sugbilen KA 2. När det gäller KA 4 är avståendet kopplat till att materielens livslängd upphör och behovet av mångsidighet, och när det gäller KA 2 bedöms avståendet inte ha några betydande funktionella konsekvenser.

Minskningen av materielen riktar sig till ersättningsbar materiel, men den minskar systemets handlingsutrymme i situationer där

arbetsbelastningen ökar eller förhållandena avviker från det normala.

Inom gatornas renhållning tas Trombia Free-sopningstjänsten i bruk, med vilken man effektiviserar särskilt renhållningen i stadskärneområden och möjliggör att arbetet kan tidsättas till perioder med låg trafik utan extra personal- eller övertidskostnader. Autonom sopning förbättrar produktiviteten och jämnheten i arbetet samt minskar behovet av traditionell materiel och personal.

Övriga stabiliseringsåtgärder riktas till stödfunktioner och underhållsstrukturer. Genom omdefiniering av Valmisvalo-avtalet strävar man efter att förtydliga prissättning, ansvarsfördelning och innehåll i underhållet samt förbättra kontrollen av kostnadsutvecklingen; utredningen om omdefiniering av avtalet pågår tillsammans med PBE.

Parkeringsautomater gallras och kontantbetalning minskas. Minskad kontantbetalning lättar arbetet som är kopplat till hantering av kontanter (t.ex. tömning av automater), och i fråga om lösningarna följer man andra städers praxis och beaktar likabehandlingsaspekter. Man avstår från laddningsplatserna för elbilar på tomten bakom stadshuset, som har låg användning. Åtgärden bedöms inte ha någon betydande inverkan utöver löpande driftskostnader; de laddningsstationer som frigörs strävar man efter att sälja eller utnyttja i anslutning till stadens egna fastigheter. Julbelysningen minskas genom att avstå från helheter som kräver reparation och som har liten betydelse samt genom att minska installations- och demonteringsarbetet.

Uppbörderna av dagvattenavgiften upphör. Åtgärdens kostnadseffekt preciseras i den fortsatta beredningen, men den minskar avsevärt den administrativa arbetsmängd som uppstår vid hantering av avgifter och motsvarar uppskattningsvis minst cirka en resursbesparing på ett årsverke.

När det gäller personalen föreslås att lediga vakanser (3 st.) inte tillsätts och att inga nya medarbetare anställs i stället för dem som går i pension (3 st.). Detta förutsätter omorganisering av arbetet, förändringar i arbetsätt och en tydligare fokusering på kärnuppgifter. Åtgärden påverkar

servicenivån, särskilt responstiderna och den operativa flexibiliteten. Möjligheterna att reagera på undantagssituationer och arbetstoppar försämras, och servicenivån kan inte i alla avseenden bibehållas oförändrad, även om man strävar efter att hantera effekterna genom prioritering och effektivisering av arbetet. När uppbörden av dagvattenavgiften upphör är det möjligt att minska administrationen med högst ett årsverke.

För att stärka intäkterna föreslås flera parkerings- och tillståndsavgiftsrelaterade åtgärder. Priserna för boende- och företagsparkeringstillstånd ses över. Dessutom höjs parkeringsavgifterna måttligt i zonerna 1 och 2. Prissättningen av grävstillståndsavgifter höjs och maximitaxan höjs eller slopas, vilket styr mot ett effektivare genomförande av arbetsplatser och stärker stadens intäktsbas.

STADSUTVECKLINGSNÄMNDEN

Kategorier
 L = Avstående
 T = Ökad produktivitet, omorganisering
 K = Ökat kassaflöde

Serviceområde / enhet / inriktning	Åtgärd	Inverkan på verksamheten / kommentarer	Kategori	Inverkan €
Stadsutvecklingens ledning	Minskning av köpta tjänster	Ingen extern sakkunnighjälp köps för krävande upphandlings- och/eller juridiska frågor. Koncern tjänsternas roll betonas och de förväntas stödja sektorn mer än tidigare i dessa frågor.	L	30 000 €
Markpolitik	Man avstår från den obesatta befattningen som chef för mätningsgruppen.	Man avstår från den obesatta befattningen som chef för mätningsgruppen. Befattningens uppgifter, som särskilt betonas fältarbete, sköts i fortsättningen genom att anlitna sommaranställda för längre perioder eller två praktikanter under sommarsäsongen. Nuvarande anslag som reserverats för visstidsanställningar är tillräckliga för genomförandet, och åtgärden medför ingen ökning av lönekostnaderna.	L, T	48 000 €
	Minskning av anslag för markanskaffning (investeringsmedel)	För markanskaffning måste man även i fortsättningen årligen söka tilläggsanslag. Mark behöver fortfarande anskaffas för genomförande av detaljplaner (bl. a. gat- och parkområden; även områden enligt gällande detaljplaner återstår att anskaffa), för planläggningens behov samt för rekreations- och skyddsområden. Tilläggsanslaget kan finansieras via markanskaffningsfonden och belastar därmed inte budgetens investeringsutgifter. Minskningen av anslaget för markanskaffning fördröjer köpprocessen, eftersom anskaffningarna måste genomföras med tilläggsanslag. Åren 2020–2025 har man i genomsnitt använt cirka 1,8 miljoner euro per år för markanskaffning. Under dessa år har en del anskaffningar genomförts med hjälp av tilläggsanslag.	L	200 000 €
	Införande av förhöjd fastighetsskatt på obebyggda byggplatser, antingen 3 eller 4 %. Enligt fastighetsskattelagen minst 2 % och högst 6 %.	Den förhöjda skatten syftar till att få byggplatser längs redan byggd infrastruktur i bruk och att främja bebyggande av tomter. På lång sikt ökar skatteintäkterna när byggandet ökar. Den omedelbara effekten uppskattas till cirka 70 000 euro vid 3 % och cirka 110 000 euro vid 4 %. Skatten används i majoriteten av Finlands kommuner, bl.a. i alla MAL-kommuner i Nyland (inkl. Esbo 4,43 % och Sibbo 6 %) samt i Lojo (4,5 %), Tammerfors (5 %), Tavastehus (4 %) och Lovisa (3 %). Genomsnittet i de 20 största städerna är cirka 4,3 % och i Nylands kommuner cirka 4,6 %.	K	110 000 €
	Minskning av köpta tjänster/övriga verksamhetskostnader	Minskningen av köpta tjänster och andra verksamhetsutgifter genomförs genom att effektivisera användningen av tjänster och utrustning samt genom att periodisera utredningsbehov över en längre tidsperiod. När det gäller programvaru- och mätutrustningslicenser övergår man i större utsträckning till flytande licenser och avstår från sådana licenser som kan ersättas med gemensam användning utan synliga verksamhetsmässiga effekter. Flygfotograferingar görs i fortsättningen endast i nödvändiga objekt, huvudsakligen som en del av större årliga helheter. Minskningen av sakkunnigtjänster samt hyror av maskiner och utrustning kan leda till att en del utredningar och åtgärder genomförs vid en senare tidpunkt, till exempel i processer som gäller fastighetsvärderingar. Som helhet dämpar åtgärden verksamhetsutgifterna och förbättrar kostnadskontrollen och medför endast begränsade och hanterbara effekter på verksamhetens tidtabeller.	L	22 000 €
Stadsplaneringen	Minskning av köpta tjänster	Upphandlingen av konsultarbete minskas och arbetet utförs i större utsträckning i egen regi. Vid behov anskaffas utredningar som delupphandlingar. Genom att minska omfattande konsultarbete strävar man efter att dämpa kostnaderna och i fortsättningen rikta externa upphandlingar endast till nödvändiga och avgränsade utredningshelheter. Samtidigt stärks andelen eget arbete i planprocesserna. Minskningen av anslag kan leda till att tidtabellen för vissa planprojekt fördröjs.	L, T	100 000 €

Stadsinfran			
Underhållets materiel minskas	Investeringarna i materiel är otillräckliga och kostnaderna för underhåll och reparationer av föråldrad materiel är höga. Minskning av bränslekostnader för den egna materielen. Grönområdesunderhåll: avstående från en traktor	Man avstår från en traktor inom grönområdesunderhållet, vilket minskar vinterunderhållet av cirka 20 parkgångar och utvidgar de områden som sköts av andra maskiner. Detta kan orsaka tillfälliga förseningar i åtgärderna. Besparingar uppstår i form av materielkostnader, bränsle, försäkringar och reparationskostnader för materielen.	L, T 70 000 €
	Gatuunderhåll: avstående från en hjullastare	Man avstår från en hjullastare inom gatuunderhållet, och arbetet omorganiseras genom att områdesindelningen ändras. Detta kan orsaka tillfälliga förseningar i åtgärderna. Besparingar uppstår i form av materielkostnader, bränsle, försäkringar och reparationskostnader för materielen.	L 75 000 €
	Gatuunderhåll: avstående från lastbil nr 8, föraren övergår till annan maskin	Man avstår från lastbil nr 8 inom gatuunderhållet, som har nått slutet av sin livslängd och inte kommer att förnyas. Arbetet omorganiseras genom att områdesindelningen ändras. Detta kan orsaka tillfälliga förseningar i åtgärderna. Besparingar uppstår i form av materielkostnader, bränsle, försäkringar och reparationskostnader för materielen.	L 75 000 €
	Gatuunderhåll: avstående från lastbil nr 4, avstående under år 2026	Man avstår från lastbil nr 4 inom gatuunderhållet. Lastbilen har nått slutet av sin livslängd och kommer inte att förnyas, och fordonets egenskaper motsvarar inte längre behovet av mångsidighet. Arbetet omorganiseras genom att områdesindelningen ändras. Detta kan orsaka tillfälliga förseningar i åtgärderna. Besparingar uppstår i form av materielkostnader, bränsle, försäkringar och reparationskostnader för materielen.	L 25 000 €
	Gatuunderhåll: avstående från lastbil nr 2 (gammal sugbil), avstående under år 2026	Man avstår från lastbil nr 2 (gammal sugbil) inom gatuunderhållet, som har nått slutet av sin livslängd och inte kommer att förnyas. Avståendet bedöms inte ha några funktionella konsekvenser. Besparingar uppstår i form av materielkostnader, bränsle, försäkringar samt betydande reparationskostnader för materielen.	L 10 000 €
	Ändringar i organiseringen av underhållet	Övergång till sopningstjänsten Trombia Free enligt upphandlingsplanen. Genom åtgärden minskas kostnaderna för gatusopning och man säkerställer att arbetet kan utföras vid optimal tidpunkt utan extra kostnader.	Genom åtgärden minskas kostnaderna för gatusopning och säkerställs att arbetet genomförs vid en tidsmässigt optimal tidpunkt utan extra kostnader. Anskaffningen av sopningstjänsten effektiviserar gatuhänsikten särskilt i stads kärnområden och möjliggör att arbetet kan utföras vid tider med låg trafik utan extra personal- eller övertidskostnader. Den autonoma sopningen förbättrar produktiviteten och jämnheten i arbetet samt minskar behovet av traditionell materiel och personal, vilket leder till en betydande kostnadsbesparing samtidigt som kvalitetsnivån förblir densamma eller förbättras.
Övriga förändringar	Omdefiniering av Valmisvalo-avtalet	Omdefinieringen av avtalet möjliggör ett förtydligande av prissättningen, ansvarsfördelningen och innehållet i underhållet samt en bättre kontroll av kostnadsutvecklingen. Utredningen om omdefiniering av avtalet pågår tillsammans med PBE.	T 200 000 €
	Minskning av antalet parkeringsautomater och kontantbetalning	Besparingsbedömningen baserar sig på att antalet parkeringsautomater minskas och kontantbetalningen reduceras. Att avstå från kontantbetalning på de områden där det anses möjligt minskar behovet av hantering av kontanter, såsom tömning av automater och tillhörande administrativa uppgifter. När det gäller minskningen av parkeringsautomater måste man dock följa andra stadens lösningar, eftersom jämställdhetsombudsmannen tidigare har gett utlåtanden om motsvarande planer.	L 10 000 €
	Avstående från laddningsplatser för elbilar på tomten bakom stadshuset	Åtgärden har ingen betydande påverkan annat än på löpande driftskostnader. Stadens uppgift är inte att fungera som distributör av drivkraft för fordon. De laddningsstationer som frigörs kan man försöka sälja eller alternativt utnyttja i anslutning till stadens egna fastigheter.	L 5 000 €
	Uppbörd av dagvattenavgiften upphör	Att upphöra med uppbörden av avgiften minskar avsevärt arbetsmängden som uppstår vid hantering av avgifter. Minskningen av administrativt arbete uppskattas ge en besparingspotential motsvarande minst ett årsverke. En motsvarande summa är möjlig att ta in exempelvis i form av fastighetsskatt.	T 100 000 €
	Minskning av julbelysningen	Man avstår från julbelysning som kräver reparation och minskar helheten av julbelysningen. Istappsgardinerna på Lundagatan tas ur bruk och varken repareras eller förnyas, eftersom de är placerade högt och har liten visuell betydelse. Delvis släckta ljus har inte gett upphov till respons. Dessutom skulle den snögubbsbelysning som ägs av staden kräva renovering och tas därför inte i bruk i fortsättningen. Genom åtgärden sparas reparations- och underhållskostnader samt installations- och demonteringsarbete för säsongsbelysning.	L 10 000 €
	Lediga vakanser och pensioneringar		

	Öppna vakanser tillsätts inte (3 st.), inga nya medarbetare anställs för att ersätta dem som går i pension (3 st.)	Att inte tillsätta lediga vakanser och att inte ersätta pensioneringar minskar personalkostnaderna och stöder anpassningen av underhållstjänsternas totala resurser till en förändrad verksamhetsmodell. Åtgärden är kopplad till en bredare minskning av underhållets materiel- och verksamhetsstruktur samt omorganisering av uppgifter, där automatisering, entreprenader och minskning av materiel minskar personalbehovet. Personalresurserna riktas i fortsättningen mer noggrant till de mest kritiska och lagstadgade uppgifterna. Effekterna syns särskilt i att prioriteringen av arbetet betonas, responstiderna förlängs samt att servicenivån försämrats måttligt i mindre centrala områden och stödfunktioner. Organiseringen av arbetet förutsätter en bredare mångkompetens, noggrannare planering och en förstärkt roll för arbetsledningen. Förändringen av verksamhetsmodellen stöds av en ökad användning av digital arbetsledning, verksamhetsstyrningssystem och datadriven ledning, med hjälp av vilka man strävar efter att hantera effekterna av minskade resurser.	L, T 236 000 €
Ökning av inkomsterna			
	Justering av priset för boendeparkeringstillstånd	Det finns för närvarande cirka 190 boendeparkeringstillstånd. Till exempel en höjning av årspriset från 200 euro till 360 euro beskriver storleksordningen. Prissättningen justeras så att den bättre motsvarar kostnaderna för att upprätthålla boendeparkering.	K 30 000 €
	Justering av priset för företagsparkeringstillstånd	Det finns för närvarande cirka 30 företagsparkeringstillstånd. Till exempel en höjning av årspriset från 1 395 euro till 2 000 euro beskriver storleksordningen. Prissättningen justeras så att den bättre motsvarar kostnaderna för att upprätthålla företagsparkering och för att ordna avgiftsbelagd parkering.	K 9 000 €
	Justering av parkeringsavgifter	Den nuvarande parkeringsvolymen är cirka 690 000 parkeringstimmar i avgiftszon 1 och cirka 82 500 parkeringstimmar i zon 2. Bedömningen av effekterna av en justering av parkeringsavgifterna baserar sig på nuvarande volymer. En höjning på till exempel 0,30 euro per timme i zonerna 1 och 2 utvärderas.	K 100 000 €
	Höjning av grävstillståndsavgifter och avskaffande av maximitaxa	Grävstillståndsavgifterna höjs och man avstår från den nuvarande maximitaxan. Åtgärdens största kostnadseffekt riktar sig till stora bygg- och infrabolag med omfattande och långvariga arbetsplatser. En stramare prissättning styr mot snabbare genomförandetid för arbetsplatserna samt mer noggrann och högkvalitativ planering av områden och arbeten. Prissättningen av grävstillståndsavgifter harmoniseras med praxis i kranskommunerna. Den nuvarande månatliga maximitaxan avskaffas eller höjs avsevärt, till exempel till 10 000 euro per månad (år 2025 har maximitaxan varit 2 500 euro per månad och år 2026 5 000 euro per månad).	K 100 000 €
Stadsinfrastruktur totalt	Sammanlagda personalkonsekvenser Ändringar i verksamheten Ökning av inkomsterna	Inverkan totalt	286 000 € 565 000 € 239 000 € 1 090 000 €

HELA NÄMNDEN SAMMANLAGT	
Sammanlagda personalkonsekvenser	334 000 €
Ändringar i verksamheten	717 000 €
Ökning av inkomsterna	349 000 €
Minskningar av investeringar inom markpolitiken	200 000 €
Inverkan totalt	1 600 000 €
Sektorns mål	1 400 000 €